

Titel: Udrag fra Afsluttende uvidenskabelig Efterskrift

Citation: "Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K7", i *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K7*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Jette Knudsen; Alastair McKinnon, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2002 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-ae-kom-shoot-ae-802.pdf> (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. K7

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

◀ **den har Bevægelse som sin Forudsætning** : jf. fx A.P. Adlers *Populaire Foredrag over Hegels objective Logik* (24,6), § 6-7, hvor det hedder: »Det er fremdeles en almindelig Indvending mod Hegel, at det er et blot Skin, at han begynder uden Forudsætning; at allerede Debatten og Discussionen over Philosophiens og Begyndelsens Væsen er en Forudsætning; at hans bestemte Begyndelse er betinget af en heel *in mente* liggende Verdensanskuelse; at den Undersøgelse (Phänomelogen), hvorved han er kommet til den rene Videns Udgangspunkt, factisk har viist sig som et nødvendigt foregaaende Arbeide; at han, som Schelling forekaster ham i Fortalen til Cousins franske og tydske Philosophi, om han end ikke forudsætter Andet, saa dog forudsætter Bevægelse. / Ja i saa Henseende er Logik vistnok ikke forudsætningsløs; den forudsætter da Meget; ikke blot at Hegel har levet og tænkt, men at der have været Philosopher før ham, paa hvis Resultater han har bygget. Hans Logik er ikke et pludseligt fra Himlen nedfaldet System uden Genealogi og Stamtavle, ikke et System, der har bortkastet Aartusinders Resultater, nedsænket alt Forudervervet i Glemsels Lethe, og som et nyt opfundet *perpetuum mobile*, sat sig selv i Bevægelse ved en egen Quægsølv's Natur. Det har Aartusinders Erfaring saavel som Hegels egen Verdensanskuelse i sig. Det er derimod forudsætningsløst, forsaavidt det har fattet det Standpunct, hvor den yderste Nødvendighed falder sammen med den yderste Abstraction, hvor Begyndelsen er nødvendig og dog endnu Intet indeholder, hvor Væren, som vi skulle see, er Intet og vilde vedblive at være Intet, hvis vi ikke frelstes ved den Categori, som Væren og Intet giver Tanken i Vorden, og saa atter førtes videre ved den Umiddelbarhed, der ligger i Vorden«, s. 17f. Som Adler anfører, blev kritikken af Hegels forudsætningsløse begyndelse angrebet af Schelling (102,24) i Victor Cousins *Über französische und deutsche Philosophie. Aus dem Französischen von Dr. Hubert Beckers. Nebst einer beurtheilenden Vorrede des Herrn Geheimenraths von Schelling*, Stuttgart og Tübingen 1834, ktl. 471, s. III-XXVIII.

I trykt udgave: Bind 7 side 181 linje 26